

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Horní Suchá, Těrlická 969, okres Karviná

Těrlická 969/24 735 35 Horní Suchá

Identifikátor školy: 600 136 485

Termín konání inspekce: 18. – 21. listopad 2003

Čj.:	n6-2754/03-11035
Signatura:	on3cx111

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na druhém stupni v předmětech český jazyk, matematika, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, dějepis, a ve třídách 1. – 5. ročníku v předmětech prvouka, přírodověda, český jazyk ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním na druhém stupni v předmětech český jazyk, matematika, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, dějepis, a ve třídách 1. – 5. ročníku v předmětech prvouka, přírodověda, český jazyk ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledku vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na druhém stupni v předmětech český jazyk, matematika, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, dějepis, a ve třídách 1. – 5. ročníku v předmětech prvouka, přírodověda, český jazyk a matematika ve školním roce 2003/2004.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Horní Suchá, Těrlická 969, byla zařazena do sítě škol Rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen ministerstvo), čj. 29 839/02-21 ze dne 15. ledna 2003, se zpětnou účinností od 1. ledna 2003. Dnem účinnosti tohoto rozhodnutí došlo ke změně předcházejícího zařazení do sítě škol a byla ukončena platnost Rozhodnutí vydaného ministerstvem pod čj. 25 118/01-21 dne 31. října 2001.

Na základě usnesení č. 6 Zastupitelstva Obce Horní Suchá ze dne 9. září 2002 byla vydána podle § 84 odst. 2 písm. e) zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, podle § 14 odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanovením § 27 a dalšími příslušnými ustanoveními zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zřizovací listina s názvem Základní škola Horní Suchá, Těrlická 969, okres Karviná, právní forma - příspěvková organizace Obce Horní Suchá, Sportovní 3/2, IČO 75029324, se sídlem Těrlická 969/24, 735 35 Horní Suchá. Organizace se zřizuje na dobu předem neurčitou.

ZŠ Horní Suchá realizuje vzdělávací program Základní škola včetně Úprav a doplňků. Ke dni inspekce bylo vzděláváno celkem 415 žáků v osmnácti třídách (1. stupeň - deset tříd, 2. stupeň - osm tříd). Průměrná naplněnost je 23 žáků na třídu. Do školy docházejí žáci především z Horní Suché (355 žáků), ale i z Albrechtic (22 žáků), Havířova (24 žáků), Karviné (5 žáků), Stonavy (5 žáků) a z Těrlicka (4 žáci).

Hlavním účelem zřízení organizace je výchova a vzdělávání žáků pro získání základního vzdělání.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků školy byla hodnocena ve vztahu k předmětu inspekce, tj. u učitelů, kteří ve školním roce 2003/2004 vyučují inspekci sledované předměty. Z předložené personální dokumentace vyplývá, že dvacet učitelů splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti dle příslušných ustanovení závazné právní normy. Dva vyučující požadavky odborné a pedagogické způsobilosti nespĺňují. Výchovná poradkyně neabsolvovala kvalifikační studium výchovných poradců (začne se studiem od školního roku 2004/2005).

Provoz školy zajišťuje osm nepedagogických zaměstnanců.

Organizace výchovného a vzdělávacího procesu včetně provozu školy se řídí celoročním plánem práce, v němž jsou zakotveny úkoly z oblasti výchovy a vzdělávání, delegovány kompetence na jednotlivé pracovníky školy, organizační schéma vymezuje jednotlivé funkční pozice - úkoly, správcovství sbírek, vedení soutěží v jednotlivých předmětech, organizaci školního roku, termíny školních akcí, třídních schůzek, konzultačních dnů, prázdnin. Součástí celoročního plánu jsou i jednotlivé řády a náplně práce, v nichž jsou stanovena pravidla, pokyny, povinnosti i práva zaměstnanců školy, žáků i rodičů. Patří sem též plán práce výchovné poradkyně a plán požární ochrany.

Kromě součinnosti při řešení výchovných problémů žáků podává nastávajícím absolventům školy informace o možnostech studia ve středních školách. Garantuje odbornou správnost individuálních studijních plánů pro 18 žáků se specifickou poruchou učení, byla a je průběžně proškolená pověřenými odbornými pracovníky Pedagogicko-psychologické poradny v Havířově, dále spolupracuje s Policií ČR. Spolupráci s rodiči hodnotí výchovná poradkyně jako dobrou. Škola je vybavena základní odbornou literaturou včetně publikací o šikaně. Ve spolupráci s třídními učiteli a vedením školy řeší nežádoucí projevy chování žáků. Dále se výchovná poradkyně podílí na tvorbě plánu školy v části týkající se prevence a minimálního preventivního protidrogového programu, který je zpracován pro každý školní rok. Ve své činnosti je vedením školy podporována.

Učitelé se podle potřeby zúčastňují vzdělávacích akcí pořádaných jednak školskými vzdělávacími organizacemi - Pedagogické centrum Ostrava a Středisko služeb školám a informačních technologií Karviná, jednak dalšími vzdělávacími agenturami a instituty. Nabídky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou však limitovány omezenými finančními prostředky. Ve škole jsou též pedagogičtí zaměstnanci, kteří studují odborné časopisy a publikace zakoupené ze školních prostředků.

Začínajícím učitelům a učitelům bez odborné a pedagogické způsobilosti je zajištěna metodicko-administrativní pomoc prostřednictvím uvádějících učitelů, jmenovitě určených ředitelem školy.

Vedení školy vytváří podmínky pro stabilizaci pedagogického personálu, osobní iniciativa ve věci profesního růstu zaměstnanců je podporována, pedagogická i další činnost pracovníků je mj. ohodnocena i osobními příplatky, jež jsou modifikovány na začátku školního roku. Odměny jsou poskytovány dvakrát během kalendářního roku, zpravidla v měsících prosinci a červnu.

Kritéria hodnocení jsou zaměstnancům známa a jimi respektována.

Organizační řád školy rozpracovaný do jednotlivých kapitol je srozumitelný, průběžně je doplňován o nové poznatky, vždy prodiskutován a následně schvalován pedagogickými zaměstnanci školy v rámci jednání pedagogické rady. Samostatně vydaný vnitřní předpis Řád školy deklaruje práva a povinnosti žáků s důrazem na respektování osobnosti žáka

a dodržování článků Úmluvy o právech dítěte, je vyvěšen ve společných prostorách školní budovy. Dále ředitel po projednání v pedagogické radě vydal Řád školní družiny, a schválil řady odborných učeben a tělocvičny. Předložený Plán práce pro školní rok 2003/2004 posléze obsahuje podrobné plány akcí na stávající školní rok jak metodického sdružení, tak předmětových komisí.

Informační systém školy je účinný, existují v něm funkční zpětné vazby. Je zabezpečován měsíčními a týdenními plány, které stanovují úkoly, činnost a metodiku jejich zabezpečení a jež mají informativní hodnotu sdělení zaměstnancům.

Pracovníci školy i žáci mají přístup k potřebným informacím. Na poradách na všech úrovních ředitel po konzultaci s poradním týmem v předmětné věci ukládá aktuální nebo mimořádné úkoly se stanovením termínů pro jejich realizaci. Veškeré potřebné informace se dovídají pracovníci školy prostřednictvím nástěnky ve sborovně nebo ústně. Žákům slouží k předávání informací nástěnka školy, vitríny, školní rozhlas, Internet, nástěnka výchovné poradkyně. Další informace jim předávají třídní učitelé a ostatní pracovníci. Předávání informací je rychlé a úplné.

Informace o žácích jsou zákonným zástupcům poskytovány na třídních schůzkách, v akutních případech písemně, telefonicky nebo při osobním jednání, dále pak formou informačních zápisů v žákovských knížkách, webovými stránkami školy, čímž je dán základní kontakt v interakci škola - rodina. Náměty a připomínky rodičů jsou dle povahy věci a možností školy akceptovány.

Škola je předplatitelem čtyř titulů časopisů se školskou tematikou a odborných periodik.

Organizace a řízení výchovně vzdělávací činnosti školy je v souladu s příslušnými ustanoveními závazné právní normy.

Klima školy. Z pohovoru s některými pracovníky školy a subjektivního hodnocení v době inspekční činnosti je zřejmé, že ti jsou ke škole a jejím cílům loajální a vztahy mezi nimi lze označit jako velmi dobré.

Taktéž spolupráce s orgány státní správy a samosprávy je ředitelem hodnocena jako velmi dobrá.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola byla otevřena v r. 1961 a po několikerych stavebních úpravách ji nyní navštěvují žáci prvního až devátého ročníku. Je tvořena dvěma objekty, v budově školy jsou umístěny třídy prvního i druhého stupně, tělocvična jídelna a školní družina. Žákovský nábytek je v některých učebnách nový, v dalších zánovní, čistý a svou velikostí vyhovuje antropometrickým požadavkům. Malba stěn a výzdoba v učebnách působí příjemným dojmem. Televizí a videem jsou vybaveny paralelní třídy prvního stupně, školní družina a odborné učebny.

Škola disponuje odbornou učebnou pro výuku počítačové techniky a informatiky, dvěma jazykovými učebnami, dále odbornými učebnami fyziky a chemie, přírodopisu, výtvarné výchovy a učebnu hudební výchovy.

Materiální podmínky výuky sledovaných předmětů jsou dobré, třídy odpovídají běžnému standardu, estetická výzdoba se vztahuje k probíraným tématům v hodinách, vhodně je využito výtvarných prací žáků.

Všichni žáci jsou vybaveni učebnicemi pro výuku příslušného předmětu, v některých třídách cvičebními a pracovními sešity. Všechny učebnice jsou opatřeny schvalovací doložkou MŠMT.

Učitelé českého jazyka a dějepisu mají k dispozici standardně vybavený samostatný kabinet, vyučující matematiky mají též k dispozici kabinet, samostatné učebny jmenovaných předmětů však nebyly zřízeny.

Pro výuku výpočetní techniky má škola k dispozici odbornou učebnu, která disponuje operačním systémem Microsoft 2000 XP s dalšími aplikovanými softwarovými produkty. Počet počítačů není dostatečný, každý žák nemůže pracovat samostatně u jednoho počítače.

Výuka zeměpisu probíhá v odborné učebně. Všichni žáci školy mají k dispozici školní atlasy, které jsou uvedeny v platném seznamu vydaných učebnic a učebních textů, jejich množství i kvalita je postačující.

Pedagogům, žákům i provozním zaměstnancům je k dispozici učitelská knihovna se svazky odborné literatury, beletrie i učebních textů. Nové knihy jsou zakupovány v závislosti na finančních možnostech školy.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že materiálně-technické podmínky umožňují a podporují efektivní vzdělávání a výchovu a umožňují efektivně realizovat výchovně vzdělávací program vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Materiální zdroje jsou využívány účelně, ředitel školy pracuje s plánem kontrol, provádí si analýzy zjištěných skutečností a seznamuje s nimi příslušné pracovníky.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny stupněm vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace vzdělávacího programu

Základní škola organizuje povinnou školní docházku v 1. až 9. ročníku a realizuje vzdělávací program Základní škola dle osnov schválených MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2 dne 30. dubna 1996, upravených a doplněných MŠMT ČR dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998.

Vzdělávací program je realizován v souladu se zařazením do sítě škol.

Byla kontrolována platnost příslušných schválených učebních dokumentů a porovnána s realizovaným plánem školy, s rozvrhem hodin a posouzeny odchylky z hlediska povolené tolerance.

Výuka je v souladu s učebním plánem sledovaného vzdělávacího programu.

Dále byly ve sledovaných předmětech porovnány plány vyučujících s platnými učebními osnovami a se zápisy v třídních knihách. Žádné nedovolené difference nebyly zjištěny, zákonem předepsaný soulad výuky se schválenými učebními dokumenty je dodržen.

***Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.
Způsob kontroly plnění učebního plánu a osnov je účinný.***

Rozvrh hodin respektuje psychohygienická hlediska, předložený školní řád obsahuje všechna ustanovení závazné právní normy rozšířená o články Úmluvy o právech dítěte, provozní řády odborných učeben jsou funkční.

Organizace výchovně- vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství zajišťuje zkušená učitelka, která kvalifikační studium pro výchovné poradce neabsolvovala, ale potřebné znalosti a dovednosti získává prostřednictvím školení a kurzů pro výchovné poradce. Má vytvořeny dobré podmínky prostorové, časové i materiální. Oblasti činnosti výchovného poradce vyplývají z plánu práce, který je rozpracován do jednotlivých měsíců a průběžně naplňován. V něm je zahrnuto profesní, péče o žáky s výukovými potížemi, výchovnými problémy a zdravotním postižením, spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou. Výchovná poradkyně spolu s dalšími pedagogickými pracovníky participuje na zpracování dokumentace integrovaných žáků, zejména individuálního vzdělávacího programu, který je pravidelně vyhodnocován. Výchovná poradkyně poskytuje poradenskou činnost pro rodiče i žáky při výběru možností dalšího studia, při případném přechodu na jinou školu, nebo volbě dalšího povolání. Zpracovává přehledy o přijetí žáků do škol. Ve své práci vychází z dobře zpracovaného Minimálního preventivního programu (MPP), který je koncipován především jako protidrogový program, zaměřený na prevenci zneužívání návykových látek a prevenci rizikového chování žáků a koresponduje s plánem výchovného poradce. Zúčastňuje se školení a seminářů v dané problematice dle celoročního plánu. Má stanoveny konzultační hodiny pro žáky i jejich rodiče. Důležitá telefonní čísla jsou sdělena učitelům i žákům, nezbytné informace jsou na nástěnce v budově školy.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a dějepis

Navštíveno bylo celkem osm vyučovacích hodin u osmi různých vyučujících hospitovaných předmětů.

Učební osnovy sledovaných předmětů jsou rozpracovány do tematických plánů všech ročníků a jsou plněny. Struktura navštívených hodin odpovídala věkové kategorii žáků. Množství předávaných informací bylo přiměřené, ve shodě s vytýčenými cíli a učebními osnovami. Vyučující volili přiměřené tempo práce, výuka byla věcná a odborně správná, organizační pokyny vyzněly jasně a srozumitelně. V interpretaci učiva a při uvádění příkladů převažovala logičnost a funkčnost.

Na počátku vyučovacího procesu si učitelé stanovili zřetelné a srozumitelné cíle hodin. Ve všech vyučovacích jednotkách se projevovala snaha čas efektivně využívat a jednotlivé aktivity za sebou řadit, vytčené cíle byly dosaženy.

Výuka sledovaných předmětů je zajišťována vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí, pouze jedna z navštívených pedagogů nemá vysokoškolské pedagogické vzdělání v souladu s příslušnou vyhláškou. V hospitovaných hodinách nebyly pozorovány zásadní metodické ani odborné nedostatky, pokud se však vyskytly, byly způsobeny menší zkušeností vyučující.

Výuka byla realizována v kmenových třídách, které jsou esteticky velmi vkusně zařízeny. Během výuky byly využívány učebnice, encyklopedie, doplňující texty, mapy, namnožené kartičky s pojmy a připravenými úkoly a názorné grafické pomůcky, které zvyšovaly efektivitu výuky. Zvolené učebnice a další učební pomůcky odpovídají realizovanému

vzdělávacímu programu, jsou k dispozici v odpovídajícím množství a zároveň s didaktickou technikou byly využity účelně.

Řazení sledovaných vyučovacích hodin bylo z psychohygienického hlediska naprosto bezproblémové. Škola realizuje ročně 3 kontrolní slohové práce v 6. ročníku, 4 kontrolní slohové práce v 7. – 9. ročníku. Mluvnické práce v rozsahu 45 minut píše žáci tři na druhém stupni, kontrolních diktátů šest ročně. Kontroly psaného projevu věnují pedagogové školy dostatečnou pozornost, práce jsou kontrolovány, vyhodnocovány, je prováděna analýza chyb.

V úvodních částech hodin využívali učitelé nejčastěji pestré formy opakování založené na interaktivním rozhovoru. Nové učivo bylo vysvětlováno jasně a srozumitelně, výklad probíhal především formou práce s textem a řízeným dialogem s vysokou mírou aktivního učení žáků. Společným charakterem většiny hodin byla organizace výuky, kdy se střídala výuka založená na frontální metodě s postupy založenými na aktivní roli žáků. V mnoha hodinách byly použity formy individuálních úkolů, průběžné motivace a diferencovaného přístupu ke specifickým skupinám žáků či jedincům. Žáci měli příležitost pro aplikaci učiva a prezentaci výsledků své práce, mnohdy jim byla nabídnuta motivující problematika i dostatečný prostor k vyjádření vlastních názorů, typickým rysem bylo aktivní a spontánní vystupování žáků. Činnosti byly proporčně rozloženy, v závěru hodin učitelé většinou po zápisu a po shrnutí probraného učiva zadali i zajímavý námět k domácí přípravě. Bylo přihlíženo k schopnostem žáků, jejich individuálním potřebám a možnostem. V některých hodinách proběhly pestré formy relaxace nebo práce oddechového rázu. Didaktické zásady byly respektovány.

Vstupní motivace v úvodu převážné části hospitovaných hodin souvisela často s aktuálním společenským či regionálním děním a s mezipředmětovými vztahy. V dalším průběhu vyučování byli žáci aktivizováni a motivováni především praktičností učiva a osobními prožitky, pestrými metodami hodnocení i zpětnou vazbou. K udržení zájmu i kázně využívali učitelé především metody slovního povzbuzování, častého střídání činností, kladení úkolů a usměrňování pozornosti hlasem.

Přístup k žákům byl citlivý, partnerský. Komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita jejich projevu byly na vynikající úrovni, u žáků se projevila zdvořilost, na obou stranách byl zřetelný osobnostní respekt.

Během práce byli žáci kontrolováni, hodnoceni a oceňováni za dobrý výkon a projevenou snahu. Objevily se prvky sebehodnocení žáků, vyučující oceňovali snahu a pokrok, v hodnocení byly respektovány individuální dispozice žáků.

Průběh vzdělávání v předmětech český jazyk a dějepis je hodnocen jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice, fyzice a chemii.

Hospitována byla výuka matematiky (1. i 2. stupeň ZŠ), chemie a fyziky. Časové hodinové dotace ve sledovaných předmětech jsou v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu. Pozitivním zjištěním je posílení časové dotace v matematice v 8. ročníku. Učivo v hospitovaných hodinách odpovídalo osnovám a výukový cíl byl přiměřený možnostem žáků. Ve většině hodin bylo probíráno nové učivo, ve třech hodinách bylo realizováno opakování a upevňování učiva z předešlých vyučovacích hodin. Učitelé přihlíželi k aktuálnímu složení třídy, k individuálním vzdělávacím potřebám žáků. Návaznost probíraného učiva na předcházející témata je zajištěna. Učební osnovy jsou plněny.

Výuka matematiky a chemie ve sledovaných hodinách byla zajištěna vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí (matematika – 12 učitelů, z toho dva na 2. stupni ZŠ, chemie – dva učitelé). Výuka fyziky - tři učitelé, z toho jsou dva vyučující s odbornou a pedagogickou

způsobnosti, ale bez příslušné aprobace a jeden vyučující je bez způsobilosti. Tato skutečnost však neměla negativní vliv na kvalitu výuky. Po stránce věcné a odborné správnosti byla výuka realizována bez zásadních nedostatků na velmi dobré úrovni.

Výuka matematiky probíhala v kmenových třídách, výuka fyziky a chemie v odborných. Zvolené učebnice a další učební texty odpovídají realizovanému vzdělávacímu programu; jsou všem žákům k dispozici. Učební pomůcky pro tyto předměty jsou k dispozici v odpovídající kvalitě a množství. Učební pomůcky a didaktická technika byly využity v hospitovaných hodinách, a to vždy účelně. Pozitivem je využívání počítačové učebny. Estetická úroveň většiny učeben (kmenových tříd) je podnětná, v případě odborné učebny fyziky a chemie se jedná i o učebnu s funkčním kvalitním vybavením; k dispozici zde učitelé mají i meotar, televizi a video.

Řazení vyučovacích hodin, jakož i pracovní prostředí tříd je z psychohygienického hlediska přínosné a má vliv na pracovní nasazení žáků. Bylo dbáno (zejména na 1. stupni) na relaxaci promyšleným zařazením např. pohybových a uvolňovacích cviků v průběhu vyučovací jednotky. Podstatná část hodin byla zaměřena na procvičování, upevňování nebo ověřování získaných vědomostí, ve fyzice a chemii žáci měli možnost i prakticky, s využitím pomůcek pro tyto předměty, ověřovat si získané teoretické vědomosti (důraz byl kladen na experimentální činnosti). Převládal frontální způsob práce, často sledovanou výukovou formou byla samostatná práce (ve většině vyučovacích hodin byl jí dán dostatečný časový prostor) doplněná individuální prací s žáky, zaznamenána byla skupinová práce či práce ve dvojicích, případně frontální rozhovor. V předmětech fyzika a chemie nechyběl demonstrační pokus realizovaný učitelem. Patrné jsou mezipředmětové vztahy. V matematice je důraz kladen na zvládnutí základních početních operací, v ostatních na pochopení vztahů a souvislostí mezi teorií a praxí. S úspěchem vyučující využívali různé aktivizační metody. Součástí řízené samostatné práce byla průběžně prováděná kontrola výsledků činností - čas určený na tuto činnost byl zcela dostatečný. Zvýšená pozornost je věnována kontrole domácích úkolů. Žáci většinou prokazovali schopnost aplikace osvojených postupů a dovedností. Organizační pokyny vyučujících byly většinou jasné a srozumitelné. Výběr informací byl přiměřený náročnosti učiva a podmínkám třídy. Během výuky bylo pracováno s učebnicemi či jinými učebními texty; využití pomůcek nebo písemných materiálů připravenými učiteli zvyšovalo efektivitu výuky. Bylo přihlíženo ke schopnostem žáků, jejich individuálním potřebám - učitelé zohledňovali individuální možnosti žáků. Vyučovací čas byl ve většině hodin využíván efektivně. V hospitovaných hodinách nebyly pozorovány zásadní metodické nedostatky.

V úvodu většiny hospitovaných hodin nechyběla vstupní motivace, která vyučujícímu umožnila navodit potřebnou atmosféru - zaujmout žáky problémem, aktivizovat je. Žáci ve většině vyučovacích hodin spolupracovali s učitelem. Nechyběla týmová spolupráce, jež se plně projevovala během skupinové práce nebo práce ve dvojicích (patrná byla vysoká aktivita žáků). Celkově byly hodiny motivačně na velmi dobré úrovni, individuálně se objevovaly soutěživé prvky, pozitivní posilování a aplikační úlohy. Do procesu učení se zapojovala většina žáků. Úspěšnost učení se byla u žáků vysoká. Jejich zájem o výuku a aktivita byly na velmi dobré úrovni.

Vyučujícími byl vytvářen prostor pro vyjadřování vlastního názoru, s žáky byla často vedena diskuse a v řadě hodin byla umožněno žákům předkládat alternativní způsoby řešení. Bylo přihlíženo ke schopnostem žáků, jejich individuálním potřebám - učitelé zohledňovali individuální možnosti žáků (nadání, zdravotní postižení apod.). Rozvíjeny byly komunikativní dovednosti i ve smyslu popisu matematického, fyzikálního či jiného problému s využitím odborných výrazů, zdůvodnění zvoleného postupu řešení nebo diskuse ke správnosti výsledku. Verbální a neverbální projev vyučujících byl na velmi dobré úrovni. Z jednání

učitelů a reakcí žáků lze usuzovat, že učitelé mají přirozenou autoritu a pozitivně jsou rozvíjeny vzájemné vztahy učitel - žák, žák - žák. Komunikace je založena na vzájemné důvěře. Učitelé svou autoritou pozitivně ovlivňovali průběh hodiny. Žáci projevovali ve většině sledovaných hodin pozitivní vztah k výuce svým aktivním přístupem. Výuka probíhala v ovzduší vzájemné důvěry, bez rušivých prvků (např. nekázeň) v klidné pracovní atmosféře.

Hodnocení výsledků vyučovacích činností s ohledem na cíl hodiny a pracovní výsledky žáků bylo realizováno zejména v závěru vyučovacích hodin, a to vyučujícím. Zaznamenáno bylo i sebehodnocení žáků (pozorováno v jedné vyučovací hodině). Otázky kladené žákům byly zaměřeny nejen na pamětní zvládnutí učiva, občas i na pochopení vztahů a souvislostí. Vyučující oceňují u žáků snahu a pokrok, v hodnocení byly respektovány jejich individuální dispozice. Často využívána byla pochvala, žáci mohli získat tzv. malé jedničky nebo body za aktivní práci v hodině. Vyučující zdůvodňovali hodnocení žáků, v případech, kdy se jednalo o zkoušení žáků, vždy.

Souhrnně hodnotí inspekce průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledované výuce matematiky, fyziky a chemie jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech přírodopis, přírodověda, zeměpis a prvouka

Časové hodinové dotace ve sledovaných předmětech jsou v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu. Ve vyučovacích jednotkách byly stanoveny cíle výuky vhodně a přiměřeně, byly respektovány individuální vzdělávací potřeby žáků. Účelnost, konkretizace a míra naplňování výchovně-vzdělávacích cílů ve sledované výuce a rovněž návaznost probíraného učiva na předcházející témata jsou plněny na nadstandardní úrovni.

Vyučující výše sledovaných předmětů mají odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost. Věcná a odborná správnost výuky byla dodržována.

Vyučovací hodiny sledovaných předmětů probíhaly v odborných učebnách a v kmenových třídách, které jsou optimálně vybaveny učebními pomůckami, aktuálními učebnicemi i didaktickou technikou (ve většině hodin dostatečně využívanou). Výuka probíhala ve třídách s vysokou estetickou úrovní.

Řízení výuky bylo účelné, vyučovací čas byl žáky adekvátně naplňován, zastoupení aktivních činností žáků (možnost hledat, objevovat, používat vlastní postupy řešení, používat různé informační zdroje) byly ve výuce zcela běžné. Ve výuce převažoval frontální způsob výuky. Žáci, také využívali prvků skupinové práce, častá byla práce s učebnicí. Zcela dostačující byla role vyučujícího jako organizátora i jako zdroje informací. Individuální přístup učitele k žákům byl vyvážený, individuální tempo a úkoly byly pro většinu žáků dobře zvládnutelné, nebylo nutné časté upevňování učiva. Relaxace byla nenásilná a bylo jí více využito v hodinách na 1. stupni.

Aktivita a zájem žáků o výuku nebyl vždy patrný, většina se však snažila plnit stanovené úkoly nebo se alespoň na nich v rámci týmové spolupráce podílet. Úspěšnost učení žáků byla vysoká.

Stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žáky byla oboustranně akceptována, žáci v dostatečné míře využívali možnost vyjádřit vlastní názor, zapojovali se do diskuze, byl vytvářen prostor pro osobnostní a sociální rozvoj žáků. Dílčí nekázeň nebyla zaznamenána. Vyučující se snažili u žáků upevňovat jejich sebedůvěru, sebeúctu, výchovu k toleranci a vzájemnému respektování. Komunikativní dovednosti měly u žáků v hospitovaných hodinách rozdílnou úroveň.

Ve vyučovacích jednotkách byly ze strany vyučujících respektovány individuální schopnosti žáků (velmi často se jednalo i o zdravotně postižené děti), byla využívána pochvala, docházelo k ocenění pokroku a to i u žáků s průměrným a slabým prospěchem, zdůvodnění hodnocení žáků učitelem bylo časté, sebehodnocení žáků bylo zaznamenáno pouze sporadicky.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině přírodovědných předmětů hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ředitel školy má vytvořen systém kontroly vzdělávání, výsledky kontrol jsou analyzovány a využívány v další práci. Je zpracován neveřejný plán hospitací a kontrolní činnosti nejužšího vedení školy. Obsah poskytovaného vzdělávání je sledován při hospitacích, čímž vedení školy získává přehled o plnění učebních dokumentů. Z rámcového hospitačního plánu vyplývá, že počet hospitací je závislý na zjištěných skutečnostech. Předpokládané počty jsou stanoveny následovně – ředitel i zástupkyně ředitele si stanovili 36 hodin hospitací za školní rok.

Předložený Záznam o hospitaci obsahuje kapitolu vlastní pozorování, hodnocení navštívené hodiny s příslušným doporučením vyučujícímu a konkretizací pozitiv včetně využití didaktické techniky během sledované vyučovací jednotky a vyjádření učitele k závěrům hospitujícího.

Předsedové jednotlivých předmětových komisí a metodických sdružení garantují úroveň výuky příslušných vyučovacích předmětů.

Dle zkušeností a poznatků ředitele školy je hodnocení žáků pozitivně motivující informací o vlastních schopnostech a vede k rozvoji jejich osobnosti. Klasifikace a hodnocení se řídí právně závaznými předpisy.

Výsledky vzdělávání v českém jazyce, matematice, přírodovědných a společenských vědách učitelé zjišťují vlastními evaluačními nástroji, převážně ústním zkoušením s následnou klasifikací na základě prokázaných znalostí osnovami stanoveného učiva, příp. žáky samostatně zpracovaných referátů a společenských vědách a klasifikací vybraných písemných cvičení, příp. diktátů v mluvnici a slohových prací ve slohovém výcviku, v matematice mimo jiné tzv. desetiminutovkami. Proverky ředitele školy budou realizovány dvakrát ročně v předmětech český jazyk, cizí jazyk a matematika.

Od autoevaluace ředitel očekává, že poskytne učitelům důležitou zpětnou vazbu o aktuálním stavu, úrovni a kvalitě poskytovaného vzdělání a o podmínkách, ve kterých se tento vzdělávací proces realizuje. Je sledována úspěšnost umístění absolventů v přijímacím řízení, plnění dílčích plánů a celková práce školy, čímž škola získává zpětnou vazbu o míře úspěšnosti svého vzdělávacího úsilí.

Z přehledu o rozmístění žáků 9. třídy ve školním roce 2002/2003 je zřejmé, že všichni absolventi školy, kteří si podali přihlášku ke studiu v gymnáziu, resp. střední odborné škole ukončené maturitní zkouškou, byli ke studiu přijati.

Pracovníci školy též úspěšně připravují žáky na účast v řadě soutěží.

Průběh a výsledky veškeré sledované výuky byly celkově na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol jsou v souladu se zřizovací listinou. Škola se účastní matematické soutěže Pythagoriáda, Klokán a realizuje matematickou olympiádu. Řešitelé postoupili do dalších kol.

V rámci fyziky žáci navštěvují pořady o vesmíru pořádané Planetáriem. V rámci chemie pořádala škola pro žáky exkurz do papíren ve Velkých Losinách.

Kromě soutěží a olympiád se škola účastní i dalších významných společenských a sportovních akcí - např. Dny Země, Dny zdraví, plnění Průkazu chodce, organizuje besedy s pracovníky Úřadu práce Karviná o volbě povolání.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina (bez č.j.), vydaná Obcí Horní Suchá usnesením č. 8 ze dne 18. června 2001
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j.25 118/01-21 s účinností od 1. ledna 2001
3. Vzdělávací program Základní škola včetně Úprav a doplňků, schválilo MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 pod č.j. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996. Úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. srpna 1998 pod č.j. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998
4. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2002/2003
5. Výroční zpráva ředitelky školy o činnosti školy ve školním roce 2002/2003, ze dne 17. června 2003
6. Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků ve školním roce 2003/2004
7. Organizační řád č.j. 14/2003, projednán a schválen dne 27. srpna 2003
8. Pracovní řád ze dne 1. září 2003
9. Řád školy ze dne 1. září 2003
10. Provozní řady odborných učeben ze dne 29. srpna 2003
11. Plán řídicí, kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004 ze dne 1. září 2003
12. Rozvrhy hodin a délky přestávek ve školním roce 2003/2004
13. Protokoly o komisionálních zkouškách konaných za školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

Vysoký podíl učitelů, ochotných se dále vzdělávat, účelné delegování kompetencí a pravomocí mezi vedoucí pracovníky a jejich týmová práce vytvářejí velmi dobré personální podmínky pro naplňování výchovně –vzdělávacích cílů školy. Jasná pravidla jejího provozu, stanovená ve vnitřních normách vztahujících se k žákům i zaměstnancům, zajišťují bezproblémový chod. Systém kontroly práce zaměstnanců je účinný.

Prostředí a prostory, v nichž probíhá výuka, vybavení didaktickou technikou, pomůckami a jejich účelné využívání vytvářejí celkově velmi dobré materiálně-technické podmínky pro efektivní realizaci vzdělávacího programu základní školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly vynikající v předmětech český jazyk a dějepis, v ostatních sledovaných předmětech byly velmi dobré. Efektivní využívání materiálního vybavení školy příznivě ovlivnily kvalitu výuky. Při frontálních metodách práce se většinou učitelů dařilo kladením otázek a problémovými úkoly žáky aktivizovat a zapojit do vyvozování nových poznatků. Tvořivá práce žáků v nižších ročnících, založená na aktivním učení, výrazně přispěla k jejich zájmu o předmět, stejně jako velmi dobrá motivace v průběhu většiny sledované výuky. Učitelé věnovali pozornost rozvoji

komunikativních dovedností žáků, v menší míře podporovali týmovou práci žáků s využitím žákovské interakce. Ve většině hodin vládla příjemná, nestresující pracovní atmosféra, vyznačující se vzájemným respektem, učitelé vytvářeli prostor pro vyjádření vlastního názoru, čehož ne všichni žáci dovedli využít. Hodnocení a klasifikace žáků, realizované v souladu s klasifikačním řádem, byly v převážné většině předmětů využívány jako motivující prvek.. Od poslední inspekce, konané v roce 1999, lze konstatovat pozitivní vývoj v oblasti efektivního využívání materiálních zdrojů ve výuce a postupném zavádění aktivizujících vyučovacích meto, zohledňujících rozvíjení komunikativních dovedností žáků a schopnosti vzájemné spolupráce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Václav Leikep	Mgr. Václav Leikep v. r.
Členové týmu	PaedDr. Miroslav Bialoň	PaedDr. Miroslav Bialoň v. r.
	Mgr. Kazimír Worek	Mgr. Kazimír Worek v. r.

V Ostravě dne 1. prosince 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. prosince 2003

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Jaromír Zelníček	PaedDr. Jaromír Zelníček v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad MSK, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava	2003-12-30	n6-2888/03-11035
Zřizovatel: Obec Horní Suchá, Sportovní 3/2, 735 35	2003-12-30	n6-2889/03-11035

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.